

75 LET ČEBELARSKEGA DRUŠTVA MARIBOR – MESTO

»Čebelarstvo je starodavna učenost o doslednosti, vztrajnosti in preudarnosti, je šola prisotnosti duha ... « so v davnini zapisali naši predniki.

Z malo pretiravanja bi lahko rekli, da je Slovincem čebelarstvo in ljubezen do čebel zapisana že v genih. Slovenski čebelarji se združujejo v čebelarske organizacije vse od leta 1873 dalje. Zagotovo ni čebelarja, ki ne bi poznal Slovenca Antona Janše, ki ga je cesarica Marija Terezija imenovala za dvornega učitelja čebelarstva na cesarskem dvoru na Dunaju.

Čebelarsko društvo Maribor – mesto je bilo ustanovljeno 16. marca 1947 v prostorih Čebelarske zadruge Slovenije, podružnica Maribor, na Tyrševi ulici 26. Ustanovitelji so bili čebelarji s področja mesta Maribor in okolice, ki so bili člani Čebelarske zadruge za Slovenijo, podružnica Maribor. Torej so 75-letnico delovanja imeli že v lanskem letu, vendar jim okoliščine niso dopuščale, da bi jo tudi uradno in svečano obeležili. Že od ustanovitve dalje je v društvu delovalo več vidnih in pomembnih slovenskih čebelarjev (prof. Josip Priol, prof. Franc Lobnik ...

Ker smo Slovenci narod, katerega kulturna identiteta temelji na govornem in na pisani besedi, se je Čebelarsko društvo Maribor - mesto odločilo, da namesto spominske plošče ob 75. letnici obstoja, izda zbornik. V njem smo poskušali združiti tri simbole: poleg ljubezni do knjig in čebelarstva tudi ljubezen do ljudske umetnosti. To slednjo smo izrazili tudi s poslikavo 75. panjskih končnic, z motivi, ki so v duhu časa 21. stoletja. Živahni, pisani, v koloritu pomladnih barv, ki v tradiciji naše kulturne dediščine zaživijo v novi preobleki in navdihujejo gledalčevo domišljijo. V pravljичnih motivih medovitih cvetic, abstrakcije, meditativnega slikanja, realizma in v tehniki pirografije, polstenja, kubizma, enkavstike ter v drugih mešanih tehnikah in izraznih stilih navihano vabijo k ogledu z željo, da pogrejejo dušo in srce.

Na svečanosti ob 75 letnici so podelili listine o pobratenju ...

Foto: Anita Kirbiš

Na Snežnem stadionu pod Pohorjem se je v soboto, 27. maja 2023, zbralo preko dvesto čebelarjev iz osemnajstih čebelarških družin s svojimi praporščaki iz območja celotne Slovenije ter vabljeni gosti.

Oktober 2022 se je pričela nova zgodba povezovanja čebelarstva z umetnostjo. Sredi aprila so že organizirali odmevno razstavo »Panjske končnice skozi čas« na Dunaju, ki so jih pod pokroviteljstvom ČD Maribor - mesto in v realizaciji **Violete Šmon** ustvarjali akademiki in ljubiteljski slikarji ter tudi člani Kulturnega društva Studenci - Maribor. Tokrat je bilo na ogled postavljenih 75 panjskih končnic, ki so jih ustvarjali avtorji v različnih tehnikah v prireditvenem predprostoru. Z odgovornim in spoštljivim odnosom do tradicije nesovne kulturne dediščine se je snovala in predstavila nadgradnja motivike panjskih končnic v novi vsebini.

Na voljo so bili tudi »vroči« izvodi zbornika ob 75. obletnici Čebelarškega društva Maribor – mesto (1947 – 2022), pod katerega se je kot urednica podpisala Violeta Šmon ter poskrbela skupaj z **Branko Sternad** za postavitev razstave slik s čebelarško tematiko.

Najmlajši čebelarji pri ogledu razstave panjskih končnic in slik na temo Čebelarstva. Foto: Maja Šivec

Anton Levstek, Violeta Šmon, Maks Selinšek in Vlado Vogrinec, razstava '75 panjskih končnic' v KOROTANU na Dunaju, 14.3.2023. Foto: Anita Kirbiš

'Vznemirljivo življenje čebel', predstava paralučkovnega gledališča 'Zvitorepec' zavoda 'RAZVOJ MARIBOR'

Predsedniki čebelarških društev v družbi M. Alaufa (ČZS), A. Levsteka iz Dunaia ter Cveke Slana (MOM)

Članice ČD Lovrenc na Pohorju v družbi s M. Selinškom (ČD Mb – mesto) in M. Alaufom, podpredsednikom ČZS

Nastopajoča gostja, citrarka Franja Janež

Mlada čebelarška družina na ogledu razstave panjskih končnic

Foto: Maja Šivec

»Slovenci imamo poseben odnos do čebel in čebelarstva, ki je unikaten na svetu in zato je ta zbornik kot zaobljuba in časovno volilo, ki ga zapuščamo našim zanamcem, ki ga bodo morda držali v rokah čez petdeset ali sto let, saj je odraz preteklosti in prikaz sedanjosti«, je zapisala urednica zbornika v uvodniku in nadaljevala: »Zbornik predstavlja poskus organske povezave čebelarstva z likovnimi in drugimi stvaritvami v besedi in sliki in je po mojem poznavanju redkost v našem kulturnem prostoru«.

Pred uradnim pričetkom programa je za naše 'najmlajše čebelarje' poskrbelo para-lutkovno gledališče 'Zvitorepec' z avtorsko poučno predstavo 'Vznemirljivo življenje čebel'. Po čebelarški himni in pozdravnemu nagovoru predsednika ČD Maribor - mesto **Maksa Selinška**, ki je vsem zaželel prisrčno dobrodošlico v Mariboru, so se zvrstili številni govornici: **Marko Alauf**, podpredsednik Čebelarске zveze Slovenije; **Vlado Vogrinec**, čebelar z dušo in predsednik Čebelarске zveze društev Štajerske, ki letos praznuje 100 let obstoja. Pred mikrofonom je stopil tudi predsednik Sekcije apiterapevtov Slovenije in čebelarški mojster **Vlado Pušnik**, ki velja za očeta izobraževanja apiterapevtov na Slovenskem. Kot predstavnica MO Maribor se je dogodka udeležila **Cvetka Slana**, vodja Skupnih služb varstva okolja, kjer so prav tako prepoznali pomen zdravega okolja. Prireditelju je podarila informacijsko tablico z opozorilom o času košnje medovitih rastlin. V pozdravnem govoru je predstavila prizadevanja za izboljšanje življenjskih pogojev čebel in drugih opravevalcev. Navzoče je pozdravila tudi predsednica Kulturnega društva Studenci **Rozika Ogorevc**.

Na jubilejni prireditvi so v znak dolgoletnega sodelovanja in povezovanja, medsebojne pomoči in prijateljstva, podelili tudi tri »listine o pobratenju«, ki so jih prejeli: Slovenski kulturni center Korotan na Dunaju (**Anton Levstek**), Čebelarско društvo Antona Janše iz Breznice (**Matjaž Pogačar**) in Čebelarско društvo Vojnik (**Peter Babnik**). Podelili pa so še ducat priznanj in zahval prizadevnim posameznikom, ki so s svojim delovanjem doprinesli k prizadevanju čebelarjev za ohranitev naše avtohtone Krajske čebele ter k ugledu in prepoznavnosti društva. Zahvale so prejela tudi podjetja, ki so gmotno pripomogla k izdaji zbornika in realizaciji prireditve.

Predsedniki pobratenih ČD v družbi s predsednikom Korotana na Dunaju

Člani ČD Maribor- mesto, prejelniki priznanj v družbi s predsednikom društva

Celoten program so popestrili: citrarka Franja Janež s priredbo popularne filmske glasbe ter priredbo slovenskih ljudskih napevov; vokalno instrumentalni ansambel TRS, ki nadaljuje glasbeno tradicijo izpred 50 let; tamburaši iz Dupleka in društvo Ivo As. V fotografskem kotičku se je vrtela **Maja Šivec**, kjer je nastalo na ducate simpatičnih spominskih fotografij. Zahvala gre **Aniti Kirbiš** za novinarsko poročanje o slavnostnih dogodkih vseh dosedanjih prireditvev v lokalnem časopisu Večer in prilogi 'Štajerc'. Program sta povezovala **Vesna Dolenc** iz KD Studenci in znan radijec **Tone Petelinšek**, ki čebelarstvo označuje kot najbolj žlahtno zasvojenost. Pripravil je tudi 'Radijsko delavnico znancev', kjer so še posebej izpostavili novo nastajajoči 'Apicenter' v Mariboru.

Po uradnem delu srečanja je sledilo prijateljsko druženje ob pogrnjenih mizah in žlahtni kapljici. Kulinarični del glavnih jedi je bil v domeni **Dolores Rebernak**, za posladek pa so poskrbele vrle čebelarke društva z medenimi specialitetami.

Krovni pokrovitelj prireditve je bil Maks Selinšek, predsednik ČD Maribor – mesto. V sodelovanju s sponzorji je s svojim organizacijskim timom poskrbel za prijetno vzdušje med čebelarji in vabljenimi gosti, podporniki amaterske umetnosti .

»Naj medijo ideje v sliki in besedi ter kristalizirajo v strd dejanj tudi v bodoče ...«, je v zaključni besedi zapisala urednica zbornika V. Šmon.

Zapisala: Violeta Šmon
Foto: Anita Kirbiš
in Maja Šivec

Maribor, 27. maj 2023

Panjske končnice in utrinki v foto kotičku.
Foto: Maja Šivec